Agendapunt:

Vertrouwelijkheid:
Openbaar

Meppel.

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvoorstel nr.
1585962

Onderwerp:
Memo en kaders oplossing MeppelEnergie

Voorgesteld besluit:
1. het college van B&W op te dragen zo spoedig mogelijk te komen tot een toekomstbestendige oplossing voor de levering van warmte en koude voor de op MeppelEnergie aangesloten huishoudens;

2. Kennis te nemen van het memo kaders en achtergrond MeppelEnergie;

3. Kader 1 vast te stellen door het college van B&W op te dragen bij het zoeken naar oplossingen die de inwoner centraal te stellen;

4. Kader 2 vast te stellen door het college van B&W op te dragen de financiële, juridische en bestuurlijke relatie van de gemeente Meppel met MeppelEnergie te ontvlechten;

5. Kader 3 vast te stellen door het college van B&W op te dragen bij de uitvoering van beslispunt 3 te zoeken naar een betrouwbare, duurzame, betaalbare en daarmee toekomstbestendige oplossing voor de levering van warmte en koude voor de op MeppelEnergie aangesloten huishoudens;

6. Kader 4 vast te stellen door het college van B&W op te dragen bij ontvlechting, alsmede bij de uitvoering van beslispunt 3 de staatssteunrechtelijke grenzen in acht te nemen.

Inleiding:
Zoals bekend verkeert MeppelEnergie in financieel zwaar weer. Daarbij bestonden er twijfels over de rechtmatigheid van bepaalde financiële injecties in het verleden en de betekenis daarvan voor een oplossing voor MeppelEnergie. Momenteel vinden gesprekken plaats over mogelijke oplossingen en bijbehorende scenario's. Met het voorgestelde besluit worden bepaalde kaders gesteld die als uitgangspunt gelden bij de te kiezen oplossingen en bijbehorende scenario's.

Beoogd (maatschappelijk) effect
Met het memo wordt de raad geïnformeerd over de huidige stand van zaken, de achtergrond van de deelname in MeppelEnergie en de door de raad vast te stellen kaders.

Het meegeven van kaders draagt bij aan een breed gedragen oplossing voor de ontstane situatie bij MeppelEnergie.

Argumenten
1.1 Zo spoedig mogelijk een oplossing
Hoewel het college graag nu al een oplossing ter besluitvorming aan uw raad voor had willen leggen, heeft het onderzoek naar mogelijke onregelmatigheden voor enige vertraging gezorgd in het zoeken naar die oplossing. Dat neemt niet weg

dat dit onderzoek wel noodzakelijk was om de uiteindelijke oplossing ook een toekomstbestendige oplossing te kunnen laten zijn. Hoewel de definitieve oplossing nog niet op tafel ligt, wordt met het voorgestelde besluit beoogd dat het college de huidige inspanningen voor het zoeken naar een oplossing intensiveert en continueert.

2.1 Kennisnemen van memo
Het college is de raad verantwoording verschuldigd over het door het college gevoerde beleid. Met dit memo wordt de raad geïnformeerd over de huidige stand van zaken en beknopte weergave van de besluitvorming die ten grondslag heeft gelegen aan het oprichten van MeppelEnergie, het aanleggen van een warmtenet en de wijze waarop de raad op eerdere momenten is geïnformeerd. Gelet op het informatieve karakter van dit memo en de daarin opgenomen toelichting op de kaders die ter besluitvorming voorliggen, wordt de raad gevraagd kennis te nemen van het memo.

3.1 Inwoner centraal: behartigen van belangen aangesloten huishoudens
Het college hecht eraan bij het zoeken naar mogelijke oplossingen voor de financiële situatie van MeppelEnergie op te komen voor de belangen van de aangesloten huishoudens (inwoners). In tegenstelling tot overige betrokkenen zitten inwoners niet zelf aan de onderhandelingstafel. Daarbij bestaat het risico dat de belangen van inwoners uit het oog worden verloren. Door de inwoner centraal te stellen gebruikt de gemeente haar rol als aandeelhouder mede om dit belang te behartigen.

Hoewel andere kaders zoals ontvlechting en de daarmee beoogde rolzuiverheid van de gemeente als bevoegd gezag eveneens bijdragen aan dit kader, hecht het college er waarde aan het belang van de inwoner uitdrukkelijk te noemen en als kader vast te stellen.

4.1 Ontvlechting MeppelEnergie: doel gehaald
Hoewel de financiële situatie van MeppelEnergie op dit moment niet toekomstbestendig is, kan wel worden geconcludeerd dat het met de deelname beoogde doel is bereikt: de wijk Nieuwveense Landen is niet aangesloten op het gasnet en een deel van de wijk wordt verwarmd met een warmtenet. Destijds bij de oprichting waren marktpartijen niet bereid om de aanleg en exploitatie van dit warmtenet te verzorgen. Dat is inmiddels veranderd. Daarom is deelname van de gemeente in MeppelEnergie niet langer noodzakelijk en ligt het voor de hand dat de gemeente haar deelname heroverweegt.

4.2 Ontvlechting MeppelEnergie: nota verbonden partijen
De nota verbonden partijen neemt als uitgangspunt dat zich bepaalde veranderingen of ontwikkelingen voordoen in financiële en bestuurlijke relaties met een verbonden partij, de betreffende deelneming heroverwogen moet worden. Daarbij worden enkele voorbeelden genoemd, waarvan niet uitgesloten is dat bij het zoeken naar een toekomstbestendige oplossing één of meer van deze voorbeelden zich voor zullen doen. Mede gelet op de overige argumenten voor ontvlechting zoals het inmiddels gerealiseerde doel met de deelneming, ligt het ook vanuit de heroverweging van de deelneming voor de hand om tot ontvlechting te komen.

4.3 Ontvlechting MeppelEnergie: rolzuiverheid
De gemeente Meppel is primair bevoegd gezag om toe te zien op naleving van wet- en regelgeving, waaronder ook milieuwetgeving. In de hoedanigheid als

toezichthouder en handhaver behartigt de gemeente het algemeen belang. In geval van overtreding is het algemeen belang gediend met handhaving. Hoewel ook de deelname in MeppelEnergie voortkomt uit het algemeen belang, kan maatschappelijk de indruk ontstaan dat deze belangen tegenstrijdig zijn. Een dergelijke indruk gaat ten koste van de geloofwaardigheid van de gemeente als behartiger van het algemeen belang. Om de schijn weg te nemen dat het aandeelhouderschap de rolzuiverheid van de gemeente vertroebelt bij de overwegingen om al dan niet handhavend op te treden, lig het voor de hand de deelneming in MeppelEnergie te beëindigen en te komen tot een ontvlechting.

5.1 Betaalbare energie
Zoals eerder aangegeven is de invloed van de gemeente op de tariefstelling van MeppelEnergie beperkt. De beperkte invloed wordt mede veroorzaakt door de langlopende overeenkomst tussen MeppelEnergie en CroonWolter&Dros. Momenteel bestaat er een wettelijke koppeling tussen het maximale ACM-tarief en de gasprijs. Dat komt mede doordat bepaalde warmtenetten centraal met gas worden verwarmd. Tegelijkertijd is er in de overeenkomst tussen MeppelEnergie en CroonWolter&Dros een koppeling gemaakt met dit ACM-tarief, waardoor er momenteel weinig tot geen ruimte is voor andere prijszettingen. Deze koppeling is destijds bedacht ter bescherming van de consument en het beperken van risico's voor MeppelEnergie, maar lijkt nu het tegenovergestelde effect te krijgen. Het warmtetarief maakt daarom vanzelfsprekend onderdeel uit van de gesprekken om te komen tot een oplossing.

6.1 Staatssteunrechtelijke beperkingen
Zoals uit het in opdracht van het college uitgevoerde onderzoek door Ecorys is gebleken, kan de gemeente slechts besluiten tot financiële transacties indien daarmee een autonome investeringsbeslissing van een marktpartij wordt gevolgd. Indien en voor zover de gemeente gevraagd wordt om financiële middelen dan zal eerst de andere aandeelhouder moeten aangeven deze investering te willen doen, alvorens de gemeente kan besluiten tot een gelijke investering. Zoals ook is gebleken uit het hierboven genoemde onderzoek is uw raad in het verleden ten onrechte niet altijd geïnformeerd over de staatssteunrechtelijke aspecten. Met het opnemen van dit kader wordt beoogd buiten iedere twijfel te stellen dat voldaan moet worden aan de staatssteunrechtelijke regels. Bovendien wordt met het opnemen van dit kader beoogd te borgen dat een eventuele voorstel aan de gemeenteraad om financiële middelen ter beschikking te stellen gepaard gaat met een staatssteunrechtelijke onderbouwing van de toelaatbaarheid daarvan.

<u>Kanttekeningen</u>
1.1 Faillissement mogelijk
Hoewel het college de indruk heeft dat alle partijen streven naar een toekomstbestendige energielevering voor de op MeppelEnergie aangesloten huishoudens, verkeert het bedrijf momenteel in financiële moeilijkheden. Dat betekent ook dat derden gedurende de onderhandelingen over een oplossing in de tussentijd faillissement kunnen aanvragen. Een dergelijke aanvraag (en/of het voorkomen daarvan) ligt buiten de invloedssfeer van het college. Tot op heden zijn er geen signalen dat dit een reëel risico is, toch kan het niet worden uitgesloten.

1.2 en 4.1 Afhankelijk van derden voor oplossing en ontvlechting
Hoewel het college bereid is om een actieve bijdrage te leveren aan het vinden van een oplossing voor de financiële situatie bij MeppelEnergie, is het komen tot een oplossing hoofdzakelijk een aangelegenheid voor het bestuur van

MeppelEnergie en diens contractpartners, te weten: CroonWolter&Dros en de Drentse Energie Organisatie. In de statuten van MeppelEnergie is opgenomen in welke gevallen een dergelijke oplossing ter goedkeuring aan de aandeelhouders moet worden voorgelegd. Voor ontvlechting is het tegelijkertijd wenselijk, zo niet noodzakelijk dat er meer bekend is over de oplossing voor de financiële situatie bij MeppelEnergie. Het al dan niet vinden van een toekomstbestendige oplossing heeft direct effecten op de wijze waarop ontvlechting vorm gegeven moet worden.

2.1, 3.1, 4.2, 5.1 en 6.1 Memo en kaders: nog geen oplossing
Uw raad wordt gevraagd kennis te nemen van het memo en kaders te stellen voor een oplossing. Tegelijkertijd moet daarmee worden geconcludeerd dat er op dit moment nog geen oplossing is, zoals hierboven aangegeven is het college afhankelijk van derden voor deze oplossing.

Integrale afstemming
Juridisch beleidsadviseur
Communicatieadviseur
Teammanager Duurzaam
Concernadviseur

Financiën
n.v.t.

Effecten overige programma's
n.v.t.

Communicatie
n.v.t.

Uitvoering
team Duurzaam, team Advies, team Bestuur en Organisatie

Effecten op pijlers duurzaamheid
Geen

Bijlagen
1. Memo kaders en achtergrond oplossingen MeppelEnergie

Burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Kastelein R.T.A. Korteland